

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології
Кафедра культурології

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсових і кваліфікаційних робіт
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів денної та заочної форм навчання
за спеціальністю *034 «Культурологія»*

Харків, 2022

УДК 378.22.091.27:001.891] (073)

М 54

Друкується за рішенням ради
факультету культурології (протокол № 5 від 24.12.2021 р.)

Рекомендовано кафедрою культурології
(протокол № 8 від 20.12.2021 р.)

Рецензенти:

О. В. Титар, доктор філософських наук, професор, професор кафедри теорії культури і філософії науки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

А. Л. Щербань, доктор культурології, доцент, зав. кафедри історії, музеєзнавства, пам'яткознавства Харківської державної академії культури

Розробники:

В. М. Шейко, д-р. іст. наук, проф.;

К. В. Кислюк, д-р. культурології, проф.;

Т. В. Босенко, канд. пед. наук, доц.;

О. А. Гаврюшенко, канд. іст. наук, доц.;

Н. Є. Шолухо, канд. культурології, доц.;

П. О. Попова, викл.

Методичні вказівки до виконання курсових і кваліфікаційних робіт
М 54 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 034 «Культурологія». — Харків : ХДАК, 2022. — 18 с.

© Харківська державна академія культури, 2022

© Шейко В. М., Кислюк К. В., Босенко Т. В.,

Гаврюшенко О. А, Шолухо Н. Є., Попова П. О., 2022

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. КУРСОВА РОБОТА

Курсова робота – індивідуальна, самостійна науково-дослідна робота здобувача вищої освіти за обраною темою.

Написання курсової роботи передбачено освітньо-професійною програмою 034 «Фундаментальна і прикладна культурологія». Упродовж навчання на зазначеній програмі здобувач вищої освіти виконує 4 курсові роботи (1 кожного року навчання):

- *Курсова робота з історії культури Давнього світу* (1 курс, обсяг 2,5 кредити);
- *Курсова робота з історії світової культури доби Середньовіччя / Курсова робота з соціокультурної антропології* (2 курс, обсяг 4,5 кредити);
- *Курсова робота з історії світової культури модерної доби / Курсова робота з традиційної культури України* (3 курс, обсяг 4,5 кредити);
- *Курсова робота з теоретичної культурології / Курсова робота з історії модерної культури України* (4 курс, 4 кредити).

Написання курсової роботи має на меті формування передбачених ОПП загальних і фахових компетентностей, передусім:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 7. Здатність працювати автономно.
- ФК 1. 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.
- ФК 10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

Зміст курсової роботи повинен відповідати сучасному стану певної наукової галузі та повно розкривати тему роботи. Робота має бути належним чином оформлена.

Курсова робота виконується в умовах освітнього процесу організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника кафедри культурології.

Здобувачу вищої освіти надається право обрати тему, визначену кафедрою і пов'язану з основними освітніми компонентами ОПП, або (як виняток) запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Основними етапами роботи над курсовою роботою є:

- вибір теми дослідження,
- опрацювання літературних джерел за темою курсової роботи;
- написання першого варіанту тексту, подання його на ознайомлення керівникові;
- усунення недоліків, визначених керівником,
- подання електронної версії курсової роботи для перевірки на наявність плагіату;
- подання курсової роботи у письмовому виді на кафедру для оцінювання,
- публічний захист курсової роботи.

Порядок перевірки курсових робіт на антиплагіт визначено у Кодексі академічної доброчесності ХДАК. Безпосередню перевірку здійснює Комісія з питань академічної доброчесності та корпоративної етики.

Здобувач вищої освіти подає заяву та повну електронну версію курсової роботи у форматах .rtf, .doc, .docx. Перевірка відбувається упродовж 10 днів після подачі матеріалів автоматично в електронній читальній залі Бібліотеки ХДАК за допомогою спеціальної антиплагіатної програми «StrikePlagiarism».

Результати перевірки фіксуються Протоколом аналізу звіту подібності науковим керівником.

Для курсових робіт застосовується порогове значення рівня подібності КП1 (фраз довжиною 5 слів) – 40%, КП 2 (фраз довжиною 25 слів) – 5%.

Здобувачеві вищої освіти за погодженням з науковим керівником надається 1 спроба виправлення, тим самим дві можливості завантажити роботу на перевірку.

Виявлення фактів академічного плагіату у курсових роботах є підставою для притягнення їх авторів-здобувачів вищої освіти до академічної відповідальності.

Захист курсових робіт відбувається публічно або у формі співбесіди з науковим керівником, або у формі доповіді про основний зміст курсової роботи та відповідей на запитання присутніх.

Захист курсової роботи може відбуватися дистанційно з обов'язковою авторизацією її автора.

Оцінювання курсової роботи здійснює науковий керівник. Результати захисту курсових робіт виставляються за національною шкалою (як правило, «зараховано», «не зараховано з можливістю повторного складання») та оцінками за шкалою ECTS.

При визначенні оцінки за курсову роботу враховується:

- а) повнота змісту курсової роботи;
- б) правильність її оформлення;
- в) рівень успішності захисту курсової роботи.

Захищена курсова робота у письмовому та електронному виді зберігається на кафедрі культурології ХДАК.

ЗАГАЛЬНІ ВИЗНАЧЕННЯ. БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

Загальні визначення

Бакалаврська робота — самостійна, індивідуальна кваліфікаційна робота науково-практичного характеру.

Підготовка і захист бакалаврської роботи є завершальним етапом навчання здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою 034 «Фундаментальна та прикладна культурологія».

Поряд з атестаційним екзаменом публічний захист бакалаврської роботи є формою атестації здобувачів вищої освіти за цією програмою.

Основне завдання бакалаврської роботи — продемонструвати набуття здобувачами вищої освіти передбаченої освітньо-професійною програмою за спеціальністю 034 «Фундаментальна та прикладна культурологія» інтегральної компетентності — здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Викладені у бакалаврській роботі результати досліджень повинні відповідати сучасному стану певної наукової галузі та перспективам її розвитку та аргументовано вирішувати конкретну науково-практичну чи професійну проблему. Робота має бути належним чином оформлена і мати всі необхідні супровідні документи.

Визначення тематики, організація виконання бакалаврських робіт.

Бакалаврська робота виконується в умовах освітнього процесу організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника кафедри культурології.

Керівниками бакалаврських робіт призначаються професори, доценти, старші викладачі (кандидати наук) Харківської державної академії культури.

Здобувачу вищої освіти надається право обрати тему, визначену кафедрою, або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Теми бакалаврських робіт, як правило, мають бути пов'язані з напрямками основних науково-дослідних робіт кафедри культурології. Вони можуть продовжувати чи узагальнювати результати дослідницької роботи їх авторів, проведених на попередніх етапах навчання в академії (виконання курсових робіт, наукові публікації тощо).

Індивідуальний розподіл тем бакалаврських робіт з одночасним призначенням наукових керівників затверджується кафедрою культурології протягом перших трьох тижнів навчального року.

Основними етапами роботи над бакалаврською роботою є:

- вибір теми дослідження;
- розробка завдання на бакалаврську роботу та складання календарного плану її виконання;
- опрацювання літературних джерел за темою бакалаврської роботи;
- написання першого варіанту тексту, подання його на ознайомлення керівникові;
- усунення недоліків, визначених керівником;
- подання електронної версії кваліфікаційної роботи для перевірки на наявність плагіату;
- отримання відгуку керівника;
- подання зброшурованої у твердій палітурці завершеної бакалаврської роботи на кафедру;
- внутрішнє рецензування бакалаврської роботи;
- попередній захист випускної роботи на засіданні кафедри;
- захист випускної роботи на засіданні екзаменаційної комісії. Етапи підготовки випускної роботи фіксуються у плані її виконання.

Перевірка на плагіат бакалаврських робіт

Порядок перевірки бакалаврських робіт на антиплагіат визначено у Кодексі академічної доброчесності ХДАК. Безпосередню перевірку здійснює Комісія з питань академічної доброчесності та корпоративної етики.

Здобувач вищої освіти подає заяву та повну електронну версію бакалаврської роботи у форматах .rtf, .doc, .docx. Перевірка відбувається упродовж 10 днів після подачі матеріалів автоматично в електронній читальній залі Бібліотеки ХДАК за допомогою спеціальної антиплагіатної програми «StrikePlagiarism».

Результати перевірки фіксуються Протоколом аналізу звіту подібності науковим керівником.

Для кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівня застосовується порогове значення рівня подібності КП1 (фраз довжиною 5 слів) – 40%, КП2 (фраз довжиною 25 слів) – 5%.

Здобувачеві вищої освіти за погодженням з науковим керівником надається 1 спроба виправлення, тим самим дві можливості завантажити роботу на перевірку.

Позитивний висновок перевірки на антиплагіат є підставою для допуску бакалаврської роботи до попереднього захисту, який є допуском до основного захисту.

Виявлення фактів академічного плагіату у вже захищених бакалаврських роботах відповідно до вимог чинного законодавства України є підставою для позбавлення диплома бакалавра тим закладом вищої освіти, який видав цей диплом.

Захист та оцінювання бакалаврських робіт

Захист бакалаврських робіт проводиться на засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК).

Рішення про допуск бакалаврської роботи приймає декан факультету не пізніше, ніж за 5 днів до початку проведення підсумкової атестації, на підставі висновку кафедри культурології, відзиву наукового керівника та рецензії.

В Екзаменаційну комісію разом з кваліфікаційною роботою подаються:

- текст роботи (у зброшурованому виді у твердій палітурці та в електронному виді на електронному носії);
- анотація роботи українською та англійською мовами на 1 сторінку;
- висновок кафедри;
- відгук наукового керівника;
- внутрішня рецензія.

Рецензенти бакалаврських кваліфікаційних робіт призначаються з числа найбільш кваліфікованих викладачів кафедр факультету або інших кафедр академії, котрі, як правило, мають наукові ступені і вчені звання.

Захист бакалаврської роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії (у тому числі дистанційно) в наступному порядку:

- доповідь студента про зміст роботи та отримані результати (8–10 хвилин);
- відповіді на запитання членів ЕК і присутніх на захисті;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензента;

- відповіді здобувача на зауваження керівника та рецензента.

Доповідь має супроводжуватися медіапрезентацією.

Результати захисту бакалаврських робіт оцінюються за шкалою ECTS з обов'язковою вказівкою кількості одержаних балів. За такою ж системою оцінюється робота у відгуку наукового керівника та висновках рецензента.

У випадку, коли захист роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням.

Усі питання, пов'язані з розглядом ЕК бакалаврських робіт, вирішуються нормативними документами МОН України, які регламентують порядок організації та проведення державної атестації у вищих навчальних закладах.

Зберігання бакалаврських робіт

Бакалаврські роботи у зброшурованому виді і твердій палітурці зберігаються в Харківській державній академії культури.

Бакалаврські роботи в електронному виді зберігаються у Репозиторії ХДАК за електронною адресою: <http://195.20.96.242:5028/khkdkak-xmlui/>.

Бакалаврські роботи розміщуються у Репозиторії на правах вільного доступу усіх охочих.

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ І БАКАЛАВРСЬКИХ РОБІТ

Обсяг курсової роботи — 25–30 друкованих сторінок з урахуванням титульного аркушу, Списку використаних джерел і Додатків.

Обсяг бакалаврської роботи — 3–3,5 авторських аркушів (60–65 друкованих сторінок без урахування списку літератури та додатків).

Оформлення курсової і бакалаврської роботи має відповідати вимогам ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

Курсові і бакалаврські роботи подаються до захисту у формі друкованого тексту, набраного на комп'ютері (кегель 14, міжрядковий інтервал 1,5, шриффт Times New Roman).

Сторінки роботи повинні мати поля: ліве — 30 мм, верхнє — 20 мм, праве — 10–15 мм, нижнє — 25 мм.

Усі сторінки нумеруються без пропусків або літерних додатків. Першою вважається титульний аркуш, на ній цифра 1 не ставиться. Другою вважається сторінка, що містить «ЗМІСТ», на ній цифра 2 також не ставиться. Нумерується третя сторінка «ВСТУП», на ній ставиться номер сторінки 3 і далі згідно з порядком. Номер сторінки проставляється арабськими цифрами в правому верхньому куті без крапки в кінці, розмір 14 пт.

Структура роботи передбачає: титульний аркуш, зміст, перелік умовних скорочень (за необхідності), вступ, головну частину мінімум з двох розділів, що розкривають питання з окремими висновками до них, висновки, список літератури, додатки.

Заголовки структурних частин бакалаврської або курсової роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВКИОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами посередині до тексту. Кожну структурну частину роботи (дисертації) треба починати з нової сторінки.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам.

До загального обсягу роботи, не входять додатки, список літератури, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Титульний аркуш є першим у роботі. На ньому вказуються міністерство; назва вищого навчального закладу; назва кафедри, де виконувалась робота; повна назва теми; прізвище та ініціали здобувача вищої освіти; курс, група, факультет, де він/вона навчається; прізвище, ініціали, вчене звання наукового керівника та рецензента; рік і місце виконання роботи.

Назва роботи повинна бути, по можливості, короткою, відповідати обраній спеціальності та суті вирішеної наукової проблеми (задачі), вказувати на мету дослідження і його завершеність. Іноді для більшої конкретизації до назви слід додати невеликий (4–6 слів) підзаголовок.

На наступній сторінці розміщується «ЗМІСТ». У змісті вказуються всі структурні частини роботи: перелік умовних скорочень (за необхідності), вступ, розділи та підрозділи, висновки до розділів, загальні висновки, список літератури із позначенням сторінок. Усі назви структурних частин і розділів мають бути виділені в змісті великими літерами й надруковані з абзацного відступу. Назви підрозділів і висновків до розділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) без абзацного відступу.

У **вступі** обґрунтовуються: актуальність теми; огляд літератури, визначаються мета і завдання; об'єкт, предмет дослідження; розглядаються застосовані наукові методи; формулюється наукова новизна; визначається практична значущість роботи, описується структура роботи. У магістерській дисертації у вступі додатково вказують публікації матеріалів роботи та її апробацію на наукових конференціях, семінарах тощо. Інформацію про публікації та апробацію розміщують перед відомостями про структуру та об'єм роботи (дисертації).

Актуальність теми обґрунтовується шляхом аналізу та порівняння з набутим знанням щодо поставленої проблеми, розкривається сутність проблеми і необхідність її дослідження, значущість для відповідної галузі науки.

Огляд літератури є спеціальною частиною вступу, в якій дається коротка характеристика основних **джерел** отримання інформації (офіційних, наукових, літературних, бібліографічних). У бакалаврській роботі додатково показується ступінь вивченості обраної теми, визначаються ті її маловивчені аспекти та проблеми, які зумовлюють необхідність проведення даного дослідження.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Кінцевий результат дослідження передбачає вирішення студентами проблемної ситуації.

Завдання дослідження — це ті питання, отримання відповідей на які необхідне для досягнення мети дослідження. Послідовність завдань повинна чітко відповідати логіці виконання роботи (дисертації). Формулювання завдань необхідно робити якомога більш ретельно, оскільки опис їх рішення повинен скласти зміст розділів роботи. Послідовність висновків із розділів та загальних висновків має узгоджуватися з послідовністю завдань.

Об'єктом дослідження є ті феномени матеріальної або духовної культури, конкретні історико-культурні періоди, які розглядаються у даному дослідженні.

Предмет дослідження — це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі.

Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. При з'ясуванні об'єкта, предмета та мети роботи необхідно зважати на те, що між ними і темою роботи мають бути прямі логічні зв'язки.

Методи дослідження. Вказуються методологічні засади проведеного дослідження; подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої у праці мети. Перерахувати їх варто коротко та змістовно, визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом.

Практичне значення одержаних результатів. Треба вказати на прямі застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання — у науковій сфері, навчально-виховному процесі у ВНЗ, бібліотечній справі, соціокультурній діяльності, державній і регіональній політиці в галузі культури тощо.

Структура роботи. Коротко і лаконічно висвітлюється зміст кожного структурного елемента роботи (дисертації), наприклад: «Логіка дослідження зумовила таку структуру роботи: вступ, ...розділи, висновки, список літератури із...найменувань, ...додатків. Загальний обсяг... сторінок».

Основна частина. Наукову інформацію в курсових і кваліфікаційних роботах потрібно викладати у найповнішому вигляді, обов'язково розкриваючи перебіг та результати дослідження з детальним описом методики дослідження. Слід враховувати особливості наукового стилю мовлення.

Проаналізований та систематизований матеріал викладається відповідно до змісту в окремих розділах і підрозділах. Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ — окрему частину цього питання.

Назва **розділу** пишеться великими літерами і нумерується арабськими цифрами (1, 2, 3); **підрозділів** – окремо в кожному розділі (1.1.; 1.2.; 2.1. та ін.). Посередині рядка над заголовком великими літерами друкується слово “РОЗДІЛ ...” і цифра, що позначає номер розділу. Заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці. Заголовки підрозділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими жирними літерами, крім першої великої, без крапки в кінці. Порядкові номери підрозділів пишуть в одному рядку з заголовком. Наприклад:

2.3. Військово-духова музика в Стародавньому Римі

Кожний розділ починається з нової сторінки. Підрозділ та висновки до розділу можуть починатися в будь-якому місці на сторінці.

До кожного розділу роботи необхідно зробити висновки, на основі яких буде сформульовано висновки до всієї роботи в цілому. Висновки до розділів не нумерують.

Висновки – це логічне завершення роботи, головна їх мета – підсумки проведеного аналізу. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень. Вони мають відповідати поставленим завданням і не повинні дослівно повторювати зміст «ВСТУПУ», основної частини і висновків, зроблених в кінці розділів, хоч і повинні містити в собі синтез найважливіших результатів, одержаних у роботі. Текст висновків слід поділяти на пункти.

Посилання та цитати

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Загальні вимоги до цитування такі:

- а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;
- б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора;
- в) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів;
- г) кожна цитата обов’язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання в тексті на джерела роблять внутрішньо текстовими у квадратних дужках, де перша цифра є порядковим номером джерела в

списку літератури, друга — зазначенням відповідної сторінки, наприклад [8, с. 45].

Посилання на ілюстрації, таблиці, схеми в тексті роботи є обов'язковою умовою. Таки посилання вказуються порядковим номером ілюстрації в дужках (рис. 1). Слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено (табл. 2). У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись» (див. табл. 3).

Список використаних джерел містить опрацьовані праці. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної чи видавничої справи ДСТУ.

Кожний бібліографічний запис слід починати з нового рядка, з рядковою нумерацією, літературу слід розташовувати в алфавітному порядку авторів та назв праць, спочатку видання українською мовою, потім — іноземними.

Назви книг і статей, написаних мовою оригіналу, вносяться в список використаних джерел без перекладу на українську мову.

Приклади бібліографічного оформлення праць у Списку літератури

Книга 1 автора

Кушнарєнко Н. М. Бібліотечне краєзнавство. Київ : Знання, 2007. 502 с.

Книга 2 авторів

Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. Київ : Знання, 2005. 309 с.

Книга 3 авторів

Смолій В. А., Пінчук Ю. А., Ясь О. В. Микола Костомаров : віхи життя і творчості : енцикл. довід. / за аг. ред. В. А. Смолія. Київ : Вища шк., 2005. 543 с.

Книга 4 та більше авторів

Фінанси підприємств (за модульною системою навчання) : теорет.-практ. посіб. / В. П. Шило та ін.; Європ. ун-т. Київ : Професіонал, 2006. 279 с.

Книги під редакцією

Swot-аналіз — основа формування маркетингових стратегій : навч. посіб. / за ред. Л. В. Балабанової. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Знання. 301 с.

Окремий том багатотомного видання

Орфоепічний словник української мови. У 2 т. Т. 1. Київ : Довіра, 2001. 955 с.

Статті з багатотомних видань та енциклопедій

Культурні цінності // Енциклопедія сучасної України. Київ, 2016. Т. 16. С. 116.

Паустовский К. Г. Перстенок : пьеса // Собрание починений : в 9 т. Москва, 1984. Т. 8 : Пьесы. С. 57-101.

Немировский Е. Л. Труд Кшиштофа Мигоня и его место в литературе по общей теории книговедения // Наука о книге : очерк проблематики : в 2 т. / пер. с пол. О. Р. Медведевой. Москва, 1991. Т. 1. С. 3–24.

Статті з журналів та газет

Стаття 1 автора

Цвейг С. Поборник совершенства // Музыкальная жизнь. 2006. №11. С. 35–37.

Стаття 2 та 3 авторів

Кушнарченко Н. М., Соляник А. А. Научные школы книговедческого и библиотечно-информационного профиля: признаки идентификации // Научные и технические библиотеки. 2011. № 12. С. 45–54.

Стаття 4 та більше авторів

Библиометрически улучшенный информационный поиск / Ф. Маир и др. // Международный форум по информации. 2015. Т 40, № 2. С. 32–34.

Статті зі збірників наукових праць

Стародубцева Л. В. Метафизика «ван» // Гуманітарний часопис : зб. наук. пр. / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «ХАІ». Харків, 2004. № 1. С. 112–123.

Інтернет-ресурси (електронні документи, бази даних, сайти)

Гнезділова Я. В. Емоційна маніпуляція: техніки і технології впливу // Мова і культура, 2015. Вип. 18, т. 4. С. 171–176. URL: http://nbuv.gov.ua/JRN/Mik_2015_18_4_30 (дата звернення: 03.10.2017).

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського : сайт. URL: <http://nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 03.10.2017).

Оформлення ілюстрацій, таблиць і додатків

За необхідності до додатків доцільно включити допоміжний матеріал (ілюстрації, таблиці), що слугує для повноти сприйняття роботи.

Додатки оформлюють як продовження роботи після Списку літератури. Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі великими літерами симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком великими літерами друкується слово «ДОДАТОК ...» і велика літера, що позначає додаток. Додатки нумеруються українськими літерами А, Б, В і т. д.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах всієї роботи. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Таблиці нумерують послідовно в межах всієї роботи. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Наприклад, «Таблиця 1».

Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології
Кафедра культурології

(тема курсової роботи)

Курсова робота з _____

(назва дисципліни)

Здобувача (ки) _____ курсу _____ групи

денної форми навчання

освітньо-професійна програма

«Фундаментальна та прикладна культурологія»

галузь знань 03 – Гуманітарні науки

спеціальність 034 – Культурологія

(прізвище та ініціали)

Керівник: _____

(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали, посада)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Зразок оформлення бакалаврської кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології
Кафедра культурології

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавра

(тема бакалаврської роботи)

Освітньо-професійна програма
Фундаментальна та прикладна культурологія
галузь знань 03 – Гуманітарні науки
спеціальність 034 – Культурологія

Здобувач: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник: _____
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали посада)

Рецензент: _____
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали посада)

Допущена до захисту
на засіданні кафедри культурології « » _____ 2022 р.,
Протокол № _____

Харків, 2022

Навчальне видання

Методичні вказівки
до виконання курсових і кваліфікаційних робіт
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів денної та заочної форм навчання
за спеціальністю 034 «Культурологія»

Розробники:

В. М. Шейко, доктор історичних наук, професор

К. В. Кислюк, доктор культурології, професор

Т. В. Босенко, канд. пед. наук, доцент

О. А. Гаврюшенко, канд. іст. наук, доцент

Н. Є. Шолуха, кандидат культурології, доцент

П. О. Попова, викладач

Редактори:

А. Троян

Г. Положій

Комп'ютерна верстка:

І. Колесник

План 2022 р.

Підписано до друку 23.02.2022 р. Формат 60x84/16.

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф.

Ум. друк. арк. 1,04. Обл.-вид. арк. 1,1. Тираж 100 Зам. №

Видавець ХДАК. Бурсацький узвіз, 4.

тел. (057) 731-27-83. e-mail: rvv2000k@ukr.net.

Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.